

بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی پرسش‌نامه سبک تغذیه‌ای والدین واردل

انیس احدی^۱، اعظم داودی^{۲*}

چکیده

هدف از این پژوهش اعتباریابی پرسش‌نامه سبک تغذیه‌ای والدین است که دارای ۲۷ گویه و چهار عامل است. پرسش‌نامه سبک تغذیه‌ای والدین^۲، ابزاری است برای سنجش شیوه‌ای که والدین برای تغذیه کودک خود به کار می‌برند. پس از ترجمه و تایید روایی محتوایی توسط کارشناسان، ۲۹۸ مادر از کودکان ۶ تا ۱۱ سال به روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چند مرحله‌ای از مدارس ابتدایی نواحی چهارگانه شیراز انتخاب شدند و از آن‌ها آزمون به عمل آمد. برای بررسی روایی سازه از روش تحلیل عاملی اکتشافی و تاییدی استفاده شد. بر اساس نتایج تحلیل عاملی اکتشافی چهار عامل استخراج شد. تعداد دو گویه که بار عاملی معناداری بر روی عامل مکنون خود نداشتند، حذف شدند و در نهایت ۲۵ گویه در چهار عامل دسته‌بندی شد. نتایج مربوط به ضرایب پایایی ابعاد این مقیاس نشان می‌دهد که ضرایب آلفای کرونباخ در دامنه ۰/۷۴ تا ۰/۸۵ قرار دارد. نتایج تحلیل عاملی تاییدی برای مدل چهار عاملی، برازشی مناسب نشان داد. نتایج حاصل از بررسی پایایی مرکب عوامل نشان می‌دهد که این ضریب برای این چهار سبک در دامنه ۰/۷۱ تا ۰/۸۶ قرار دارد. نتایج این پژوهش از روایی و پایایی مطلوب این مقیاس در جمعیت بهنجار ایرانی حمایت می‌کند.

واژه‌های کلیدی: روان‌سنجی، ساختار عاملی، روایی، پایایی، سبک تغذیه والدین

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، گروه روانشناسی واحد شیراز، دانشگاه آزاد اسلامی، شیراز، ایران.

^۲ استادیار روانشناسی، گروه روانشناسی، واحد شیراز، دانشگاه آزاد اسلامی، شیراز، ایران.

* نویسنده مسئول مقاله: Davoodi.azam@yahoo.com

مقدمه

دوران اولیه زندگی برای رشد انسان بسیار مهم و حیاتی است. به طور قطع والدین در گسترش سلامت کودکان، نقشی حیاتی و اصلی دارند. استقلال محدود و وابستگی به مراقبت‌کننده‌ی بزرگسال موجب می‌شود تا الگوی غذایی کودکان به وسیله‌ی غذاهایی که تهیه می‌شود و محیط اجتماعی که توسط مراقبت‌کننده به وجود می‌آید تحت تأثیر قرار بگیرد (Gorely, Biddle & Pearson, 2009). سبک تغذیه والدین^۱ رفتار و تکنیک‌های خاص والدین است که بر چگونگی خوردن و خوراک کودک تأثیر می‌گذارد.

سبک تغذیه عامل مهمی است که چگونگی تأثیر والدین بر رژیم غذایی کودکان و حتی بر وزن کودک را توصیف می‌کند (Bellisett, 2011). چاقی کودکی یکی از ریسک فاکتورهای سال‌های اولیه کودکی به شمار می‌رود که چاقی بزرگسالی را پیش‌بینی می‌کند (Farmer, Brisbois & Cargar, 2012).

چاقی کودکی همچنین می‌تواند اثرات نامطلوبی بر تمامی ارگان‌های بدن بگذارد و موجب عواقب و صدمات جسمانی و روانی جدی شود (Han, Lawlor & Kimm, 2010). بیماری‌های مزمن و مختلف مربوط به چاقی در مراحل بعدی زندگی می‌توانند به وسیله آموزش آداب غذا خوردن سالم در کودکی پیشگیری شوند. در سال‌های اخیر شیوع چاقی در کودکان یکی از مشکلات عمده بهداشتی در کشورهای توسعه یافته و در حال گسترش است. بر اساس داده‌های موجود بیش از ۱۰ درصد کودکان ایرانی در سنین مدرسه دارای اضافه وزن و ۴/۸ درصد آن‌ها چاق هستند (Amiri & et al. 2010).

با در نظر گرفتن دو عامل ژنتیک و شرایط محیطی و سبک زندگی که والدین فراهم می‌کنند، این والدین هستند که نقش مهمی در توسعه و یا پیشگیری از چاقی کودکان دارد. در این شرایط یافتن رفتارهای زیربنایی منجر به افزایش وزن که باعث تفاوت در شرایط وزنی کودک می‌شود، ضروری است. تشخیص این عوامل باعث فراهم کردن برنامه‌های مداخله‌ای برای پیشگیری از اضافه وزن و چاقی در کودکان خواهد بود.

مطالعات نشان داده‌اند که سبک‌های تغذیه‌ای والدین با خوردن سبزی و میوه در دوران کودکی در ارتباط است (Hughes, Patck, Power & Fisher, 2007). این سبک‌ها همچنین با خوردن چربی و شکر (Hennessy, Hughes & Goldberg, 2012) و خوردن لبنیات (Patrick &

¹ Parental feeding style

(Moens, Breat & Nicklas, 2005) ارتباط دارد و تعیین‌کننده وضعیت وزنی کودک است (Soetens, 2007).

سبک‌های تغذیه والدین به عنوان یکی از عوامل اصلی در انتقال چاقی از نسلی به نسل دیگر است. این باور از مشاهدات بالینی بیماران بزرگسال چاق در درمان مشخص شده که گرایش، رفتار و طرز برخورد والدین آن‌ها با غذا به عنوان اصل و بنیان عادات غذایی ناهنجار آن‌ها آمده است (Bruch, 1981; Rand & Stunkard, 1977; Rand & Stunkard, 1978; Brink, Ferguson & Sharma, 1999) در مدلی که واردل ارائه داد یافته‌ها حاکی از آن است که چهار الگوی تغذیه که گمان می‌رود در شکل‌گیری چاقی موثر باشد شامل سبک تغذیه هیجانی^۱، سبک تغذیه تشویقی^۲، سبک تغذیه ابزاری^۳ یا وسیله‌ای و سبک تغذیه کنترلی^۴ است. سبک تغذیه هیجانی در مواردی به کار می‌رود که والدین می‌خواهند حالات و تجربه‌های هیجانی منفی کودک خود را با انواع خوراکی‌ها به حداقل برسانند. استفاده از غذا به عنوان پاداش برای حذف رفتار نامطلوب یا افزایش رفتار مطلوب والدین، سبک تغذیه ابزاریست. همچنین سبک تغذیه تشویقی، ترغیب کودک به رابطه برقرار کردن با خوردن است که دلالت بر تشویق و برانگیختن برای خوردن دارد. سبک تغذیه‌ای کنترلی، تمایل والدین برای نظارت بر غذا خوردن کودک و تنظیم و درست کردن خورد و خوراک کودک است (Baughcum, Burklow, Deeks, Powers & Whitaker, 1998) در مطالعات سیستماتیک انجام شده ۷۱ ابزار سنجش برای سبک‌های تغذیه‌ای والدین تشخیص داده شده است (Vaughn, Tabak, Bryant & Ward, 2013).

نظر به این که سبک تغذیه‌ای والدین یک عامل تعدیل‌کننده روی روابط بین سبک‌های فرزندپروری و وزن کودک است، ابزارهای سنجش شیوه‌های تغذیه‌ای باید یک پیوند عقلانی نزدیک با سبک‌های فرزندپروری داشته باشد. متأسفانه ابزارهایی که این ویژگی را دارند به پرسش‌نامه سبک تغذیه مراقبت‌کننده^۵ (CFSQ)، پرسش‌نامه سبک تغذیه نوزاد^۶ (IFSQ)، پرسش‌نامه تغذیه کودک^۷ (CFQ) و پرسش‌نامه سبک تغذیه والدین (PFSQ) محدود هستند (Jansen, Daniels & Nichoson, 2012). کنترل والدین بر خوردن، یکی از ابعاد اغلب این پرسش‌نامه‌هاست ولی فقط

¹ Emotional

² Encouragment

³ Instrumental

⁴ Control over eating

⁵ Caregiver's Feeding Style Questionnaire

⁶ Infant Feeding Style Questionnaire

⁷ Child Feeding Questionnaire

پرسش‌نامه سبک‌های تغذیه‌ای والدین است که سبک تغذیه‌ای ابزاری، هیجانی و تشویقی را می‌سنجد که سازگاری، استقلال - خودمختاری و محافظت زیاد و تشویق و دلگرمی را در سبک‌های فرزند پروری منعکس می‌کند (Carnell & Wardle, 2007).

در پژوهش واردل و همکاران (۲۰۰۲) این پرسش‌نامه در اختیار ۲۲۱ والد از کودکان سنین پیش‌دبستان قرار گرفت. میزان ضریب آلفای کرونباخ برای سبک‌های تغذیه‌ای هیجانی، ابزاری، تشویقی و کنترلی به ترتیب ۰/۶۵، ۰/۸۵، ۰/۶۹ و ۰/۷۷ به دست آمد. پس از گذشت دو هفته روایی بازآزمون برای این چهار سبک به ترتیب ۰/۷۶، ۰/۸۲، ۰/۷۶ و ۰/۸۳ با در نظر گرفتن ($p < 0/001$)، به دست آمد.

در ترکیه در سال ۲۰۱۰ پرسش‌نامه سبک‌های تغذیه‌ای والدین بروی ۴۶۸ دختر و پسر سنین پیش‌دبستان مورد آزمون قرار گرفت. مقادیر آلفای کرونباخ برای خورده مقیاس‌های این پرسش‌نامه بین ۰/۵۳ تا ۰/۸۶ قرار داشت. اعتبار درونی و همبستگی خورده مقیاس‌ها مانند نسخه اصلی به دست آمد (Ozçetin, Yilmaz, Erkokmaz & Esmeray, 2010). در اعتبارسنجی که در چین انجام شد، ۴۵۵۳ پرسش‌نامه تکمیل شد (Wilson, Vera, Albert, Kenneth & Calvin, 2014) در این تحقیق برای بررسی و اعتبارسنجی مقیاس از روش آلفای کرونباخ و تحلیل عامل اکتشافی استفاده شد که برای هر چهار خورده مقیاس آلفای کرونباخ در محدوده ۰/۶۳ تا ۰/۸۱ قرار داشت که نشان‌دهنده پایایی مطلوب خورده مقیاس‌ها است. با در نظر گرفتن روایی و پایایی مطلوب این پرسش‌نامه در هنگ کونگ برای سنجش سبک‌های تغذیه‌ای والدین و بررسی تاثیر این سبک‌ها بر وضعیت وزنی کودکان چینی در چین و چینی‌های ساکن در سایر کشورها پرداختند.

از آن جایی که در این زمینه در کشور ما فعالیت پژوهشی قابل توجهی صورت نگرفته است و اندک پژوهش‌های انجام شده مبتنی بر خودگزارش دهی بوده است، انجام تحقیق برای فراهم ساختن زمینه جهت دستیابی به یک مقیاس استاندارد شده برای جامعه ایرانی ضروری است و دستیابی به این مقیاس یه ابزار عینی برای استفاده در موقعیت‌های عملی است. هدف از این پژوهش آماده‌سازی و تبیین شاخص‌های روان‌سنجی و بررسی ساختار عاملی پرسش‌نامه سبک‌های تغذیه‌ای والدین با تغییرات بسته به فرهنگ بر روی والدین کودکان سنین ابتدایی ایرانی است.

روش تحقیق

این پژوهش از نوع توصیفی - کاربردی و روان‌سنجی ست. برای رسیدن به اهداف مورد نظر پژوهش (ویژگی‌های روان‌سنجی مقیاس)، از روش روایی محتوایی (نظر کارشناسان و متخصصان)، روایی سازه (تحلیل عامل اکتشافی و تاییدی) و برای بررسی پایایی از شاخص پایایی

مرکب (CRI) و ضریب آلفای کرونباخ استفاده شد. برای تجزیه تحلیل داده‌ها از نرم‌افزارهای (SPSS) و (AMOS) با روش حداکثر درست‌نمایی استفاده شد.

ابزار

در این مطالعه پرسش‌نامه سبک تغذیه‌ای والدین واردل (واردل و همکاران، ۲۰۰۲) استفاده شده است. این پرسش‌نامه شامل ۲۷ گویه برای ۴ سبک به نام‌های تغذیه هیجانی (۵ گویه)، تغذیه ابزاری (۴ گویه)، برانگیختن و تشویق برای خوردن (۸ گویه) و کنترل خوردن (۱۰ گویه) است. ۵ گویه‌ی کنترل بر خوردن سوالات معکوس هستند. نمره‌گذاری پرسش‌نامه بر اساس طیف لیکرت پنج‌گزینه‌ای از هرگز (یک نمره)، تا همیشه (۵ نمره) در نظر گرفته شده است. بالاترین نمره میانگین در هر مقیاس به مفهوم تمایل و کشش بالای والدین در پذیرش آن سبک است.

برای به دست آوردن نسخه فارسی پرسش‌نامه سبک تغذیه‌ای والدین، فرایند ترجمه و سپس برگردان ترجمه (Chen & Boore, 2010) به کار گرفته شد. ابتدا نسخه اصلی انگلیسی به زبان فارسی توسط محقق ترجمه شد و پس از آن نسخه فارسی در اختیار یک محقق دیگر که به زبان انگلیسی تسلط کامل داشت قرار داده شد و به زبان انگلیسی برگردانده شد تا نسبت به معادل بودن محتوای ترجمه فارسی پرسش‌نامه با محتوای اصلی آن اطمینان حاصل شود سپس ترجمه انگلیسی با نسخه اصلی پرسش‌نامه سبک‌های تغذیه‌ای والدین مقایسه شد و در نهایت نسخه اصلی به همراه نسخه‌ی ترجمه شده در اختیار صاحب نظران قرار گرفت تا از نظر روایی محتوایی و روایی صوری صحت آن مورد ارزیابی و اعمال نظر قرار گیرد. نسخه فارسی ابتدا در اختیار ۳۰ والد قرار گذاشته شد و پس از تکمیل نسبت به نقایص موجود اقدامات و تغییرات لازم انجام شد.

جامعه، نمونه و شیوه نمونه‌گیری

در راستای تعیین و انتخاب حجم نمونه نیز از روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چندمرحله‌ای استفاده شد. تعداد حجم نمونه با در نظر گرفتن تعداد گویه‌های پرسش‌نامه تعیین گردید و بدین منظور ابتدا از هر چهار ناحیه آموزش و پرورش شهر شیراز دو مدرسه و از هر مدرسه پنج کلاس به طور تصادفی انتخاب شد و از مادران ۲۹۸ کودک ۶ تا ۱۱ سال (۱۴۵ دختر و ۱۵۳ پسر) که دانش‌آموز ابتدایی به حساب می‌آیند، آزمون به عمل آمد. ویژگی‌های جمعیت شناختی گروه نمونه مطابق جدول (۱) است.

جدول ۱ - ویژگی‌های جمعیت شناختی گروه نمونه

جنسیت	فراوانی	درصد فراوانی	میانگین سنی (به ماه)	انحراف استاندارد سن (به ماه)
دختر	۱۴۵	۴۸/۷	۸۸/۳۵	۱۵/۴۹
پسر	۱۵۳	۵۱/۳	۱۰۵/۰۴	۲۰/۶۴
کل	۲۹۸	۱۰۰	۹۶/۹۲	۲۰/۱۰

یافته‌ها

جدول (۲) آماره‌های توصیفی مربوط به سوالات این پرسشنامه، شامل میانگین، انحراف معیار و ضرایب کجی و کشیدگی را نشان می‌دهد.

جدو ۲ - آماره‌های توصیفی

شماره سوال	میانگین	انحراف معیار	ضریب کجی	ضریب کشیدگی
۱	۳/۵۰	۰/۷۷	۰/۱۳۸	۰/۳۵۶
۲	۲/۶۱	۱/۰۶	۰/۲۶۵	-۰/۳۸۹
۳	۲/۳۱	۱/۱۷	۰/۴۹۹	-۰/۶۶۲
۴	۳/۴۸	۱/۲۸	-۰/۵۵۵	-۰/۶۷۳
۵	۳/۵۶	۱/۱۶	-۰/۴۹۵	-۰/۶۳۰
۶	۴/۴۳	۰/۸۴	-۱/۵۷۳	۱/۷۲۶
۷	۱/۷۷	۰/۸۸	۰/۹۵۱	۰/۱۳۷
۸	۳/۳۶	۱/۰۳	-۰/۰۶۰	-۰/۶۲۹
۹	۱/۱۶	۰/۴۵	۲/۷۰۵	۲/۸۴۲
۱۰	۳/۵۲	۱/۲۳	-۰/۴۴۴	-۰/۷۸۲
۱۱	۱/۹۱	۱/۱۰	۱/۱۳۱	۰/۴۰۸
۱۲	۳/۰۳	۰/۹۶	-۰/۸۲۶	۰/۱۴۹
۱۳	۲/۳۵	۱/۱۴	۰/۴۰۷	-۰/۶۷۵
۱۴	۲/۷۱	۱/۳۲	۰/۳۰۳	-۱/۰۲۴
۱۵	۲/۲۲	۱/۰۴	۰/۴۴۰	-۰/۴۷۷
۱۶	۱/۴۴	۰/۷۴	۱/۷۱۳	۱/۷۵۰
۱۷	۳/۳۵	۱/۲۰	-۰/۴۳۴	-۰/۶۹۳
۱۸	۱/۷۲	۰/۹۴	۱/۰۵۰	-۰/۰۰۹
۱۹	۳/۹۳	۱/۰۴	-۰/۷۵۵	-۰/۱۷۴
۲۰	۲/۸۶	۱/۲۲	-۰/۱۰۳	-۱/۰۲۴
۲۱	۲/۰۸	۱/۰۹	۰/۷۱۱	-۰/۲۲۵
۲۲	۲/۱۳	۱/۰۱	۰/۵۷۴	-۰/۲۳۵
۲۳	۳/۰۹	۱/۱۵	-۰/۱۲۵	-۰/۷۰۲
۲۴	۲/۵۱	۱/۳۹	۰/۳۵۹	-۱/۲۱۵
۲۵	۱/۷۷	۰/۹۲	۰/۸۳۴	-۰/۴۹۵
۲۶	۲/۹۰	۱/۱۷	-۰/۲۰۵	-۰/۷۷۸
۲۷	۳/۱۸	۰/۹۷	-۱/۱۱۱	۰/۴۱۴

نتایج ارائه شده در جدول (۲) نشان می‌دهد که بالاترین میانگین پاسخ‌ها مربوط به سوال شماره ۱۹، و پایین‌ترین میانگین پاسخ‌ها مربوط به سوال شماره ۹ می‌باشد. همچنین، این نتایج نشان می‌دهد که بیشترین پراکندگی پاسخ‌ها مربوط به سوال شماره ۲۴، و کمترین پراکندگی پاسخ‌ها مربوط به سوال شماره ۹ است. در نهایت، جدول (۲) نشان می‌دهد که قدرمطلق ضرایب کجی و کشیدگی مربوط به تمامی سوالات از عدد ۳ کمتر است؛ در نتیجه توزیع پاسخ‌ها به این سوالات نرمال است و داده‌ها برای تحلیل عاملی تأییدی و اکتشافی مناسب هستند.

به عنوان پیش‌نیاز تحلیل عاملی و برای تعیین کفایت نمونه‌گیری، از آزمون کیزر-میر-اوکلین^۱ (KMO) استفاده شد. نتایج این آزمون نشان داد که می‌توان با این نمونه به تحلیل عاملی اقدام کرد ($KMO = 0/94$). برای بررسی توان داده‌های پژوهش برای استخراج یک ساختار عاملی خاص، از آزمون گرویت بارتلت^۲ نیز استفاده شد که نتایج این آزمون نیز معنادار بود ($\chi^2 = 5/60$ ، $p < 0/001$). قبل از اجرای تحلیل عامل اکتشافی، ملاک تعیین تعداد عوامل ساختار عاملی این مقیاس، اندازه مقادیر ویژه^۳ بالاتر از ۱ و نتایج آزمون سنگ‌ریزه^۴ بود. برای تطبیق دادن گویه‌ها با هر یک از عوامل، چندین ملاک در نظر گرفته شد؛ بارهای عاملی بالاتر از $0/30$ ، به عنوان بار عاملی معنادار در نظر گرفته شد؛ بارگذاری متقاطع نیز، زمانی در نظر گرفته شد که یک گویه بر روی بیش از یک عامل، بار عاملی بالاتر از $0/30$ داشت. برای انجام تحلیل عامل اکتشافی، از روش استخراج حداکثر درستی^۵ با به کارگیری چرخش واریماکس^۶ استفاده شد، که نتایج چهار عامل استخراج شده را نشان داد. این چهار عامل نزدیک به ۵۰ درصد از واریانس کل مقیاس را تبیین می‌کرد (جدول ۲). نتایج جدول (۲) نشان می‌دهد که مقادیر ارزش ویژه برای هر چهار عامل بالاتر از ۱ است؛ نتایج ارائه شده در شکل (۱) نشان می‌دهد که شیب نمودار سنگ‌ریزه، ساختار چهار عاملی را مورد تایید قرار می‌دهد.

با توجه به این ملاک‌ها، این چهار عامل مورد تأیید قرار گرفت. نتایج نشان داد که ساختار چهار عاملی می‌تواند به بهترین شکل داده‌های پژوهشی را با ساختار نظری مقیاس برازش دهد.

¹ Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy

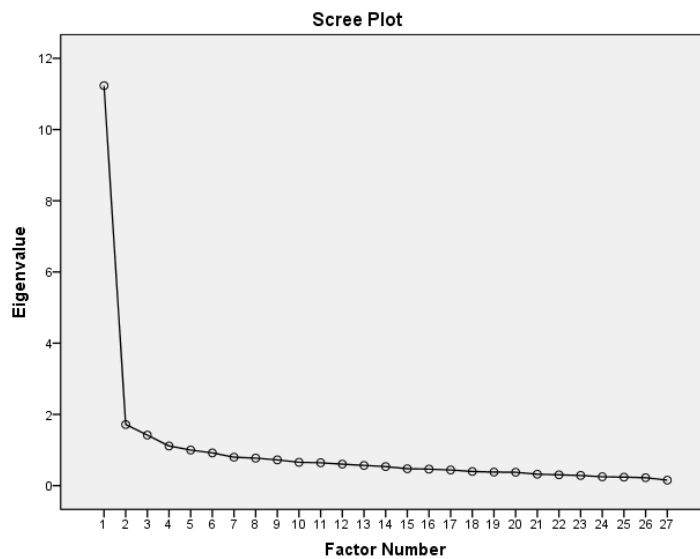
² Bartlett's test of sphericity

³ Eigenvalues

⁴ Scree Plot

⁵ Maximum Likelihood (ML)

⁶ Varimax

شکل ۱- نمودار سنگ‌ریزه برای تحلیل عامل اکتشافی مقیاس سبک‌های تغذیه‌ای

با توجه به ملاک‌های انتخاب گویه‌ها، گویه‌های شماره ۱ و ۱۱ به خاطر نداشتن بار عاملی بالاتر از ۰/۳ روی هیچکدام از عوامل حذف شدند. پس از تغییرات فوق، تعداد گویه‌های این مقیاس از ۲۷ به ۲۵ گویه کاهش یافت. جدول (۳)، عوامل استخراج‌شده از تحلیل عاملی، مقادیر ویژه هر عامل، میزان واریانس تبیین شده توسط عوامل و بارهای عاملی گویه‌های مربوط به هر عامل را نشان می‌دهد.

این جدول نتایج حاصل از بررسی پایایی ابعاد مقیاس سبک‌های تغذیه‌ای را با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ نشان می‌دهد. نتایج جدول (۳) نشان می‌دهد که همه بارهای عاملی گویه‌ها روی عامل مربوط به خودشان بالاتر از ۰/۳ است. نتایج مربوط به ضرایب پایایی ابعاد این مقیاس در جدول (۳) نشان می‌دهد که ضرایب آلفای کرونباخ در دامنه ۰/۷۴ تا ۰/۸۵ قرار دارد که نشان‌دهنده پایایی مطلوب برای این عوامل است.

جدول ۳- عوامل مقیاس سبک‌های تغذیه‌ای، مشخصات عوامل و بار عاملی گویه‌های مربوط به آن‌ها

عامل اول: سبک کنترلی	عامل دوم: سبک تشویقی	عامل سوم: سبک هیجانی	عامل چهارم: سبک ابزاری	
۱۱/۲۳۲	۱/۷۱۷	۱/۴۲۰	۱/۱۱۳	مقدار ویژه عامل
۱۶/۶۰۴	۱۳/۳۴۵	۱۰/۳۶۱	۹/۵۷۱	درصد واریانس تبیین شده
۰/۷۴	۰/۸۰	۰/۸۵	۰/۷۸	پایایی (آلفای کرونباخ)
بارهای عاملی هر گویه بر روی عامل مربوط به				شماره گویه‌ها
۰/۶۶۸				گویه شماره ۵ من تصمیم می‌گیرم کودکم چه مقدار هله‌هوله بخورد.
۰/۶۶۵				گویه شماره ۱۴ من به کودکم اجازه می‌دهم تصمیم بگیرد هر وقت دوست داشت غذایش را
۰/۶۱۷				گویه شماره ۱۶ اجازه می‌دهم کودک هر زمانی که تمایل داشت، هر چقدر می‌خواهد هله‌هوله
۰/۶۱۱				گویه شماره ۱۷ من تصمیم می‌گیرم کودکم چه وقتی هله‌هوله بخورد.
۰/۵۲۰				گویه شماره ۲۰ من تصمیم می‌گیرم کودکم چه زمانی غذایش را بخورد.
۰/۴۲۰				گویه شماره ۲۳ بین وعده‌های غذایی به کودک اجازه می‌دهم چیزهایی که دوست دارد
۰/۳۸۷				گویه شماره ۲۴ من اصرار دارم کودکم غذایش را پشت میز بخورد.
۰/۳۷۰				گویه شماره ۲۶ من تصمیم می‌گیرم کودک چه چیزی بین وعده‌های غذایی بخورد.
۰/۸۰۶				گویه شماره ۳ کودکم را برای انتظار کشیدن وعده غذایی بعدی ترغیب می‌کنم.
۰/۷۳۴				گویه شماره ۴ اگر به کودکم هر چه می‌دهم بخورد، او را تحسین می‌کنم.
۰/۶۵۶				گویه شماره ۶ کودکم را برای خوردن غذاهای متنوع تشویق می‌کنم.
۰/۶۲۲				گویه شماره ۸ غذا را به روش‌های جذابی برای کودکم آماده می‌کنم.
۰/۵۵۹				گویه شماره ۱۰ کودکم را برای چشیدن هر غذایی که در وعده غذایی سرو می‌شود، تشویق می‌کنم.

عامل چهارم: سبک ابزاری	عامل سوم: سبک هیجانی	عامل دوم: سبک تشویقی	عامل اول: سبک کنترلی	
		۰/۵۱۶		گویه شماره ۱۲ من کودکم را تشویق می کنم که غذاهایی را که قبلاً آن ها را نچشیده است، امتحان کند.
		۰/۴۹۶		گویه شماره ۱۹ کودکم را برای لذت بردن از غذایش تشویق می کنم.
		۰/۴۱۱		گویه شماره ۲۷ اگر کودکم غذای جدیدی بخورد او را تحسین می کنم.
	۰/۷۶۶			گویه شماره ۲ وقتی که کودکم احساس غمگینی می کند به او خوراکی می دهم تا حال او بهتر شود.
	۰/۶۲۲			گویه شماره ۱۳ وقتی که کودکم آسیب می بیند به او خوراکی می دهم تا احساس بهتری داشته باشد.
	۰/۵۹۱			گویه شماره ۱۵ وقتی که حوصله اش سر می رود به کودکم خوراکی می دهم.
	۰/۴۸۲			گویه شماره ۲۱ وقتی که کودکم نگران است به او خوراکی می دهم تا احساس بهتری داشته باشد.
	۰/۳۷۸			گویه شماره ۲۵ وقتی که کودکم عصبانی است به او خوراکی می دهم تا احساس بهتری داشته باشد.
۰/۶۵۳				گویه شماره ۷ برای اینکه کودکم درست رفتار کند به او قول خوراکی می دهم.
۰/۵۹۷				گویه شماره ۹ اگر کودکم بد رفتاری کند من او را از غذا منع می کنم.
۰/۵۶۰				گویه شماره ۱۸ از دسر به عنوان رشوه استفاده می کنم تا کودکم غذای اصلی اش را بخورد.
۰/۳۹۹				گویه شماره ۲۲ هنگامی که کودکم درست رفتار می کند به او خوراکی پاداش می دهم.
درصد کل واریانس تبیین شده: ۴۹/۸۸۱				

تحلیل عامل تأییدی مدل چهار عاملی پرسش‌نامه سبک تغذیه‌ای والدین

برای انجام تحلیل عامل تأییدی و بررسی روایی سازه پرسش‌نامه سبک تغذیه‌ای والدین، در مدل مفهومی^۱ ۲۷ گویه پرسش‌نامه نشانگرها^۲، و چهار خرده‌مقیاس سبک ابزاری، سبک کنترلی، سبک هیجانی و سبک تشویقی به عنوان متغیرهای مکنون یا پنهان^۳ در نظر گرفته شد. با استفاده از نسخه بیست و چهارم نرم‌افزار اموس (AMOS) و با استفاده از روش حداکثر درست‌نمایی^۴ تحلیل انجام گرفت و شاخص‌های برازش مدل استخراج شد. جدول (۴) این نتایج را نشان می‌دهد.

جدول ۴- شاخص‌های برازش مربوط به تحلیل عامل تأییدی مدل اولیه چهار عاملی

نتیجه برازش	اندازه مشاهده شده	حدود شاخص برای برازش عالی	حدود شاخص برای برازش خوب	حدود شاخص برای برازش مورد قبول	نوع شاخص نیکوویی برازش
خوب	۷۳۱/۲ (۳۱۸)	نسبت آماره χ^2 به درجه آزادی کمتر از ۲	نسبت آماره χ^2 به درجه آزادی کمتر از ۳	نسبت آماره χ^2 به درجه آزادی کمتر از ۵	مقدار آماره χ^2 (df)
	۰/۰۰۱				p- value
	۲/۳۰				نسبت آماره χ^2 به درجه آزادی
قابل قبول	۰/۰۸۶	کمتر از ۰/۰۵	کمتر از ۰/۰۸	کمتر از ۰/۱	RMSEA
قابل قبول	۰/۰۸۸	کمتر از ۰/۰۵	کمتر از ۰/۰۸	کمتر از ۰/۱	SRMR
ضعیف	۰/۷۲۶	بیشتر از ۰/۹۵	بیشتر از ۰/۹	بیشتر از ۰/۸	CFI
ضعیف	۰/۶۰۷	بیشتر از ۰/۹۵	بیشتر از ۰/۹	بیشتر از ۰/۸	NFI
ضعیف	۰/۶۹۷	بیشتر از ۰/۹۵	بیشتر از ۰/۹	بیشتر از ۰/۸	NNFI
قابل قبول	۰/۸۴۱	بیشتر از ۰/۹۵	بیشتر از ۰/۹	بیشتر از ۰/۸	GFI
ضعیف	۰/۷۹۵	بیشتر از ۰/۹۵	بیشتر از ۰/۹	بیشتر از ۰/۸	AGFI

همانطور که نتایج جدول (۴) نشان می‌دهد اغلب شاخص‌های برازش ضعیفند و مدل نیاز به اصلاح دارد. بنابراین به شاخص‌های اصلاح مدل مراجعه شد. این شاخص‌ها نشان دادند که

^۱ First order

^۲ Indicator

^۳ Latent variable

^۴ Maximum likelihood (ML)

همبستگی (کوواریانس) خطای سوال ۵ با سوال ۱۷، همچنین، سوال ۱۶ با سوال ۲۴، و در نهایت، سوال ۴ به سوال ۱۹ معنادار است و با اضافه کردن این همبستگی ها به مدل، برازش مدل به طور قابل ملاحظه ای بهبود می یابد. همچنین، بررسی پارامترهای برآورد شده در مدل اولیه نشان داد که سوالات شماره ۱ و ۱۱ بار عاملی معناداری بر روی عامل مکنون سبک کنترلی ندارند. بنابراین، باید از مدل حذف شوند.

جدول ۵- شاخص های برازش مربوط به تحلیل عامل تأییدی مدل اصلاح شده چهار عاملی

نوع شاخص نیکی برازش	حدود شاخص برای برازش خوب	حدود شاخص برای برازش عالی	اندازه مشاهده شده	نتیجه برازش
مقدار آماره χ^2 (df) p- value نسبت آماره χ^2 به درجه آزادی	نسبت آماره X2 به درجه آزادی کمتر از ۵	نسبت آماره X2 به درجه آزادی کمتر از ۳	۵۳۵/۸ (۲۶۹)	عالی
			۰/۰۰۱	
			۱/۹۹	
RMSEA	کمتر از ۰/۱	کمتر از ۰/۰۵	۰/۰۵۹	خوب
SRMR	کمتر از ۰/۱	کمتر از ۰/۰۵	۰/۰۷۹	خوب
CFI	بیشتر از ۰/۸	بیشتر از ۰/۹۵	۰/۸۲۰	قابل قبول
NFI	بیشتر از ۰/۸	بیشتر از ۰/۹۵	۰/۸۰۳	قابل قبول
NNFI	بیشتر از ۰/۸	بیشتر از ۰/۹۵	۰/۸۱۱	قابل قبول
GFI	بیشتر از ۰/۸	بیشتر از ۰/۹۵	۰/۸۷۲	قابل قبول
AGFI	بیشتر از ۰/۸	بیشتر از ۰/۹۵	۰/۸۴۵	قابل قبول

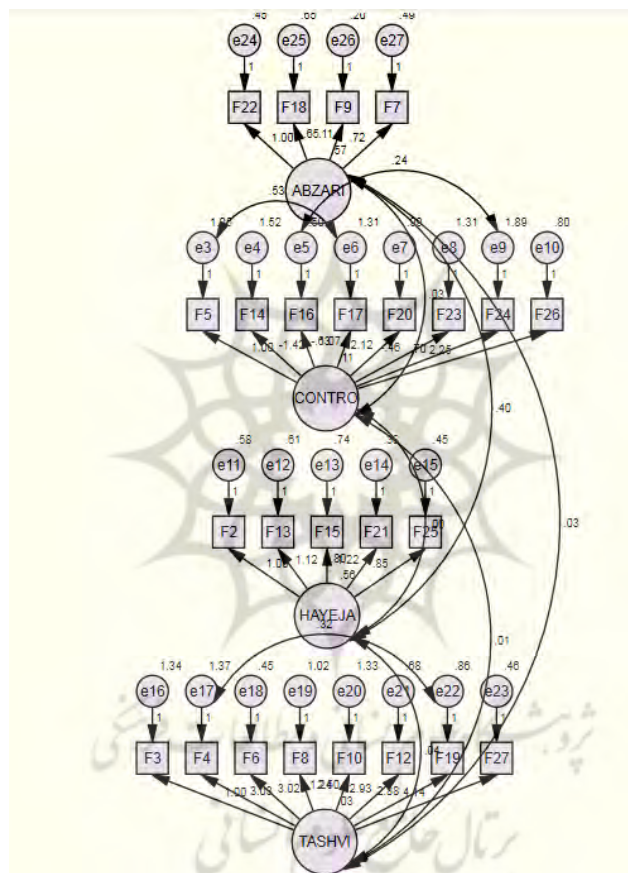
این نتایج نشان دهنده روایی سازه پرسش نامه سبک های تغذیه ای والدین است. با حذف سوالات با بار عاملی غیر معنادار و اضافه کردن همبستگی های خطا، تمامی شاخص های برازش ارتقاء یافته اند.

جدول ۶- آماره‌های توصیفی، نرمالیتی و پارامترهای برآورد شده در مدل اصلاح‌شده پرسشنامه سبک تغذیه‌ای والدین

پایایی	پارامترهای تحلیل عامل تاییدی		آماره‌های نرمالیتی		آماره‌های توصیفی		سوال	عامل
	باقیمانده	بار عاملی	ضریب کشیدگی	ضریب کجی	انحراف معیار	میانگین		
۰/۸۶	۰/۴۴	۰/۷۵*	-۰/۳۸۹	۰/۲۶۵	۱/۰۶	۲/۶۱	۲	سبک هیجانی
	۰/۳۹	۰/۷۸*	-۰/۶۷۵	۰/۴۰۷	۱/۱۴	۲/۳۵	۱۳	
	۰/۵۵	۰/۶۷*	-۰/۴۷۷	۰/۴۴۰	۱/۰۴	۲/۲۲	۱۵	
	۰/۳۱	۰/۸۳*	-۰/۳۲۵	۰/۷۱۱	۱/۰۹	۲/۰۸	۲۱	
	۰/۵۴	۰/۶۸*	-۰/۴۹۵	۰/۸۳۴	۰/۹۲	۱/۷۷	۲۵	
۰/۷۱	۰/۸۵	۰/۳۹*	-۰/۶۳۰	-۰/۴۹۵	۱/۱۶	۳/۵۶	۵	سبک کنترلی
	۰/۷۹	-۰/۴۶*	-۱/۰۲۴	۰/۳۰۳	۱/۳۲	۲/۷۱	۱۴	
	۰/۸۵	-۰/۳۹*	۱/۷۵۰	۱/۷۱۳	۰/۷۴	۱/۴۴	۱۶	
	۰/۸۲	۰/۴۲*	-۰/۶۹۳	-۰/۴۳۴	۱/۲۰	۳/۳۵	۱۷	
	۰/۵۴	۰/۶۸*	-۱/۰۲۴	-۰/۱۰۳	۱/۲۲	۲/۸۶	۲۰	
	۰/۸۸	-۰/۳۵*	-۰/۷۰۲	-۰/۱۲۵	۱/۱۵	۳/۰۹	۲۳	
	۰/۸۶	۰/۳۷*	-۱/۲۱۵	۰/۳۵۹	۱/۳۹	۲/۵۱	۲۴	
۰/۷۸	۰/۴۴	۰/۷۵*	-۰/۷۷۸	-۰/۲۰۵	۱/۱۷	۲/۹۰	۲۶	سبک تشویقی
	۰/۸۲	۰/۳۶*	-۰/۶۶۲	۰/۴۹۹	۱/۱۷	۲/۳۱	۳	
	۰/۸۱	۰/۴۳*	-۰/۶۷۳	-۰/۵۵۵	۱/۲۸	۳/۴۸	۴	
	۰/۵۰	۰/۷۱*	۱/۷۲۶	-۱/۵۷۳	۰/۸۴	۳/۴۴	۶	
	۰/۸۸	۰/۳۵*	-۰/۶۲۹	-۰/۰۶۰	۱/۰۳	۳/۳۶	۸	
	۰/۸۰	۰/۴۵*	-۰/۷۸۲	-۰/۴۴۴	۱/۲۳	۳/۵۲	۱۰	
	۰/۶۱	۰/۶۲*	۰/۱۴۹	-۰/۸۲۶	۰/۹۶	۳/۰۳	۱۲	
	۰/۶۵	۰/۵۹*	-۰/۱۷۴	-۰/۷۵۵	۱/۰۴	۳/۹۳	۱۹	
۰/۷۸	۰/۳۳	۰/۸۲*	۰/۴۱۴	-۱/۱۱۱	۰/۹۷	۳/۱۸	۲۷	سبک ابزاری
	۰/۲۳	۰/۸۷*	۰/۱۳۷	۰/۹۵۱	۰/۸۸	۱/۷۷	۷	
	۰/۶۲	۰/۶۲*	۲/۸۴۲	۲/۷۰۵	۰/۴۵	۱/۱۶	۹	
	۰/۷۶	۰/۴۹*	-۰/۰۰۹	۱/۰۵۰	۰/۹۴	۱/۷۲	۱۸	
	۰/۴۸	۰/۷۲*	-۰/۲۳۵	۰/۵۷۴	۱/۰۱	۲/۱۳	۲۲	

روش: حداکثر درست‌نمایی ($P < 0.01$)

همان‌طور که جدول (۶) نشان می‌دهد، تمامی گویه‌های مربوط به سبک‌های تغذیه‌ای والدین بار عاملی معناداری بر روی عامل مربوط به خود دارند. این نتایج نیز نشان‌دهنده روایی سازه پرسش‌نامه سبک‌های تغذیه‌ای والدین است. در این تحلیل، برای بررسی پایایی هر یک از عامل‌های مکنون مدل از شاخص پایایی مرکب CRI^۱ استفاده شد. در جدول (۶) نتایج حاصل از بررسی پایایی مرکب عوامل نشان می‌دهد که این ضریب برای این چهار سبک در دامنه ۰/۷۱ تا ۰/۸۶ قرار دارد که نشان‌دهنده پایایی مطلوب برای این عوامل است (Kalantary, 2009). شکل (۲) مدل گرافیکی این تحلیل به همراه پارامترهای غیراستاندارد مدل را نشان می‌دهد.

شکل ۲- پارامترهای برآورد شده مدل اصلاح‌شده پرسش‌نامه سبک تغذیه‌ای والدین

¹ Composite Reliability Index

روش برآورد: حداکثر درست‌نمایی

جدول ۷- همبستگی بین متغیرهای مکنون پرسش‌نامه سبک تغذیه‌ای والدین

سبک تشویقی	سبک هیجانی	سبک کنترلی	سبک ابزاری	
			۱	سبک ابزاری
		۱	۰/۱۶*	سبک کنترلی
	۱	۰/۱۵*	۰/۷۱*	سبک هیجانی
۱	۰/۳۴*	۰/۲۶*	۰/۲۵*	سبک تشویقی

روش: حداکثر درست‌نمایی ($P < 0/01$)

نتایج جدول (۷) نشان می‌دهد که همبستگی‌های دومتغیری بین چهار متغیر مکنون مربوط به تحلیل عامل پرسش‌نامه سبک‌های تغذیه‌ای والدین معنادار است که نشان‌دهنده روایی سازه این پرسش‌نامه است.

نتیجه‌گیری

در این پژوهش ویژگی‌های روان‌سنجی نسخه فارسی پرسش‌نامه سبک‌های تغذیه‌ای والدین با استفاده از ۲۹۸ کودک ۶ تا ۱۱ ساله دانش‌آموز مقطع ابتدایی شیراز ارزیابی شد. پس از اطمینان از روایی صوری و محتوایی و دقت ترجمه، داده‌ها از روش تحلیل عاملی مورد بررسی قرار گرفت. نتایج حاصل از تحلیل عاملی اکتشافی وجود چهار عامل در پرسش‌نامه را نشان دادند. نتایج مربوط به ضریب پایایی ابعاد این مقیاس نشان می‌دهد که ضرایب آلفای کرونباخ در دامنه ۰/۷۴ تا ۰/۸۵ قرار دارد که نشان‌دهنده پایایی مطلوب برای این عوامل است. پس از انجام تحلیل عاملی تاییدی دو سوال که بارعاملی معناداری بر روی عامل خود (سبک تغذیه‌ای کنترلی) نداشتند حذف شدند. در مدل اصلاح شده تمامی گویه‌های مربوط به سبک تغذیه‌ای والدین بارعاملی معناداری بر روی عامل مربوط به خود دارند که روایی سازه پرسش‌نامه سبک تغذیه‌ای والدین را نشان می‌دهد. در تحلیل عاملی تاییدی برای بررسی پایایی هر یک از عامل‌های مکنون مدل از شاخص پایایی مرکب (CRI) استفاده شد. این شاخص برای این چهار سبک در دامنه ۰/۷۱ تا ۰/۸۶ قرار داشت و نشان‌دهنده پایایی مطلوب بود. در نهایت به بررسی همبستگی‌های دومتغیری بین چهار متغیر مکنون مربوط به تحلیل عامل پرسش‌نامه سبک‌های تغذیه‌ای والدین پرداخته شد که این ضرایب برای چهار سبک معنادار بود. این نتایج نیز نشان‌دهنده روایی سازه این پرسش‌نامه است. بر مبنای نتایج این پژوهش، نسخه فارسی پرسش‌نامه سبک‌های تغذیه‌ای والدین از شاخص‌های روان‌سنجی مناسبی برخوردار است و به نظر می‌رسد ابزاری مناسب برای استفاده‌های پژوهشی باشد. وجود ابزاری استاندارد و معتبر برای ارزیابی

مهارت‌های تغذیه‌ای که والدین برای فرزندانشان خود به کار می‌برند می‌تواند نکات مهمی را برای طراحی مداخلات بعدی فراهم آورد. با وجود این، تعمیم نتایج پژوهش حاضر به دلیل این که شرکت‌کننده‌ها از یک شهر بودند و معرف جمعیت عمومی کودکان نیستند، با احتیاط باید صورت پذیرد. انجام پژوهش با نمونه‌های معرف جمعیت عمومی کودکان ایرانی دستیابی به نتایج تعمیم‌یافته‌تر را فراهم می‌سازد. مراکز مشاوره و کلینیک‌های بالینی می‌توانند از این ابزار در کنار سایر روش‌های سنجش به عنوان یک ابزار تکمیلی استفاده نمایند تا مداخلات لازم جهت هر چه بهتر کردن تعاملات والدین و کودکان در امر تغذیه انجام شود. این موضوع باعث ارتقا سلامت فرد، خانواده و جامعه می‌شود.

References

- Adair LS, Fall CH, Osmond C, Stein AD, Martorell R, Ramirez-Zea M, ... Victora CG, COHORTS group. (2013). Associations of linear growth and relative weight gain during early life with adult health and human capital in countries of low and middle income: findings from five birth cohort studies, *Lancet*, 382(9891):525–534.
- Baughcum AE, Burklow KA, Deeks CM, Powers SW, Whitaker RC. (1998). Maternal feeding practices and childhood obesity: a focus group study of low-income mothers. *Arch Pediat Adolesc Med*.152:1010–4.
- Blissett J. (2011). Relationships between parenting style, feeding style and feeding practices and fruit and vegetable consumption in early childhood. *Appetite*, 57 (3):826–831
- Brink PJ, Ferguson K, Sharma A. (1999). Childhood memories about food: the Successful Dieters Project. *J Child Adolesc Psychiat Nurs*.12:17–25.
- Bruch H. (1981). Developmental considerations of anorexia nervosa and obesity. *Can J Psychiat*.;26:212–7
- Carnell S, Wardle J. (2007). Associations between multiple measures of parental feeding and children's adiposity in United Kingdom preschoolers. *Obesity*, 15(1):137–144.
- Chen HY, Boore JRP. (2010). Translation and back-translation in qualitative nursing research: methodological review. *J Clin Nurs*, 19(1–2):234–239.
- Epstein LH. (1996). Family-based behavioral intervention for obese children. *Int J Obes Relat Metab Disord*. 20 (Suppl 1):S14–S21.
- Fornell, C., & Larcker, D. F. (1981). Evaluating structural equation models with unobservable variables and measurement error. *Journal of marketing research*, 39-50.
- Han JC, Lawlor DA, Kimm SYS. (2010). Childhood obesity. *Lancet*, 375(9727):1737–1748.
- Hecker L, Martin D, Martin M. (1996). Family factors in childhood obesity. *Am J Fam Therap*.14:247–53.

- Hennessy E, Hughes SO, Goldberg JP, Hyatt RR, Economos CD. (2012). Permissive parental feeding behavior is associated with an increase in intake of Low-nutrient-dense foods among American children living in rural communities. *J Acad Nutr Diet*, 112 (1):142–148.
- Hughes SO, Patrick H, Power TG, Fisher JO, Anderson CB, Nicklas TA. (2007). The impact of child care providers' feeding on children's food consumption. *J Dev Behav Pediatr*, 28 (2):100– 107.
- Jansen E, Daniels LA, Nicholson JM.(2012). The dynamics of parenting and early feeding – constructs and controversies: a viewpoint. *Early Child Dev Care*, 182(8):967 –981.
- Kalontary. Khalil ((2009). Modeling of structural equations in social-economic studies. Tehran, Farhang Saba publisher.
- Moens E, Braet C, Soetens B. (2007). Observation of family functioning at mealtime: A comparison between families of children with and without overweight. *J Pediatr Psychol*, 32(1):52–63.
- Ozcecin M, Yilmaz R, Erkorkmaz U, Esmeray H. (2010). Reliability and validity study of parental feeding style questionnaire. *Turk Pediatr Arsivi*, 45(2):124– 131
- Patrick H, Nicklas TA, Hughes SO, Morales M. (2005). The benefits of authoritative feeding style: caregiver feeding styles and children's food consumption patterns. *Appetite*, 44(2):243– 249.
- Pearson N, Biddle SJ, Gorely T. (2009). Family correlates of fruit and vegetable consumption in children and adolescents: a systematic review. *Public Health Nutr*, 12 (2):267 – 283.
- Rand C, Stunkard AJ. (1978). Obesity and psychoanalysis. *Am J Psychiat*.135:547–51.
- Rand CS, Stunkard AJ. (1977). Psychoanalysis and obesity. *Jam Acad Psychoanal*.5:459 –97.
- Sherman JB, Alexander MA, Dean AH, Kim M. (1995). Obesity in Mexican-American and Anglo Children. *Prog Cardiovasc Nurs*.10:27–34.
- Wardle J, Sanderson S, Guthrie CA, Rapoport L, Plomin R. (2002). Parental feeding style and the intergenerational transmission of obesity risk. *Obes Res*, 10(6):453– 462

پرسش نامه سبک تغذیه والدین

ردیف	عبارات	هرگز	به ندرت	گاهی اوقات	اغلب	همیشه
۱	من اجازه می‌دهم، کودکم برای وعده‌های غذایی، نوع غذا را انتخاب کند.					
۲	وقتی که کودکم احساس گمگینی می‌کند به او خوراکی می‌دهم تا حال او بهتر شود.					
۳	کودکم را برای انتظار کشیدن وعده غذایی بعدی ترغیب می‌کنم.					
۴	اگر به کودکم هر چه می‌دهم بخورد، او را تحسین می‌کنم.					
۵	من تصمیم می‌گیرم کودکم چه مقدار هله‌هوله بخورد.					
۶	کودکم را برای خوردن غذاهای متنوع تشویق می‌کنم.					
۷	برای اینکه کودکم درست رفتار کند به او قول خوراکی می‌دهم.					
۸	غذا را به روش‌های جذابی برای کودکم آماده می‌کنم.					
۹	اگر کودکم بد رفتاری کند من او را از غذا منع می‌کنم.					
۱۰	کودکم را برای چشیدن هر غذایی که در وعده غذایی سرو می‌شود، تشویق می‌کنم.					
۱۱	اجازه می‌دهم کودک در طول وعده غذایی در اطراف میز غذا حرکت کند (بچرخد)					
۱۲	من کودکم را تشویق می‌کنم که غذاهایی را که قبلاً آن‌ها را نچشیده است، امتحان کند.					
۱۳	وقتی که کودکم آسیب می‌بیند به او خوراکی می‌دهم تا احساس بهتری داشته باشد.					
۱۴	من به کودکم اجازه می‌دهم تصمیم بگیرد هر وقت دوست داشت غذایش را بخورد.					
۱۵	وقتی که حوصله‌اش سر می‌رود به کودکم خوراکی می‌دهم.					
۱۶	اجازه می‌دهم کودک هر زمانی که تمایل داشت، هر چقدر می‌خواهد هله‌هوله بخورد					
۱۷	من تصمیم می‌گیرم کودکم چه وقتی هله‌هوله بخورد.					

ردیف	عبارات	هرگز	به ندرت	گاهی اوقات	اغلب	همیشه
۱۸	از دسر به عنوان رشوه استفاده می‌کنم تا کودکم غذای اصلی‌اش را بخورد.					
۱۹	کودکم را برای لذت بردن از غذایش تشویق می‌کنم.					
۲۰	من تصمیم می‌گیرم کودکم چه زمانی غذایش را بخورد.					
۲۱	وقتی که کودکم نگران است به او خوراکی می‌دهم تا احساس بهتری داشته باشد.					
۲۲	هنگامی که کودکم درست رفتار می‌کند به او خوراکی پاداش می‌دهم.					
۲۳	بین وعده‌های غذایی به کودک اجازه می‌دهم چیزهایی که دوست دارد بخورد.					
۲۴	من اصرار دارم کودکم غذایش را پشت میز بخورد.					
۲۵	وقتی که کودکم عصبانی است به او خوراکی می‌دهم تا احساس بهتری داشته باشد.					
۲۶	من تصمیم می‌گیرم کودک چه چیزی بین وعده‌های غذایی بخورد.					
۲۷	اگر کودکم غذای جدیدی بخورد او را تحسین می‌کنم.					

